Ч. 64. Чернівцї, четвер, дня 29. червня (11. липня) 1895. Рочник XI.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Недїля“ виносить:
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграницї 15 рублїв або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і недїлю.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Молодїж а полїтика.

Дня 4. липня управитель ради мінїстерскої ґр. Кільмансеґ сказав в радї державній слова, над котрими годить ся застановити ся особливо рускій молодїжи. „Я учив ся — казав він — що основні закони державні сотворені властиво для управнених людий, для тих, що можуть уживати всїх горожаньских і полїтичних прав; а се після нашого закону можна осягнути аж з 24. роком житя. До полїтичних товариств повинні належати тілько горожани, котрим минув 24-ий рік. Але дивним дивом у нас молодїж починає занимати си полїтикою ще в молодшім віцї. Адже ми наслухали ся ту в радї державній довгих бесїд про полїтику, яку веде молодїж! Мої панове! позвольте менї сказати одно слово: Небезпечна річ, коли молодїж веде полїтику! Адже від фахових полїтиків жадаємо 30 лїт житя, щоби могли занимати ся полїтикою. Всї члени високої палати — сподїваю ся — згодять ся на мою думку, що аби вести полїтику в Австриї, до того потрібно досьвіду житя. Нехай молодїж одушевляє ся для своєї народности, для поетів, для лїтератури і тим подібних річий, але полїтику нехай оставить дозрілїйшим мужам!“

Такі слова, як отсї ґр. Кільмансеґа, хоч звернені були до ческої молодїжи, дали-б ся приложити в великій мірі і до рускої молодїжи, головно академичної. Такі слова, звістно, не можуть подобати ся молодим людям, що у кожду справу вкладають більше серця, як розуму, але коли фактом єсть, що молоді люди не можуть мати такого досьвіду житя, як старші, то треба признати правду словам ґр. Кільмансеґа, що небезпечна річ, коли молодїж веде полїтику. Хоч повнолїтність ще зовсїм не становить о дозрілости умисловій чоловіка, хоч богато правди лежить у твердженю молодїжи, що треба привикати за молоду і до полїтики, однак се загально звістна річ, що молодїж кладе на досьвід житя занадто малу вагу, а не проживши з повною сьвідомостию довших лїт, трохи не відмавляє сему досьвідови найменьшого значіня. Тимчасом поступки людий старших у всїх партиях, головно у способі веденя полїтики, ідуть звичайно так на розріз з їх давною молодечою тактикою, що сей факт повинен і молодїжи привести на думку могучий досьвід житя, якого она не має, але який проте таки єсть. А чей і молоді люди мусять признати, що їх досьвід зовсїм не великий.

Наша руска академична молодїж, особливо львівска, зазначувала нераз при ріжних акциях полїтичних свою думку. Через невідповідне поступоване старших, що всяку акцию полїтичну криють перед молодїжию (котра — правда — нераз сама спонукує їх до того), молодїж доходила надто часто до дивоглядних висновків і, необзнакомлена зі справою, одушевляла ся або обурювала ся та зазначувала се прилюдно, викликуючи тим у загалї ще більше замішанє. В сьвіжій памяти всї маємо ще такі характеристичні обяви з житя нашої академичної молодїжи, як розділ „Академичного Братства“, заложенє „Ватри“, хвилеве примиренє радикалів з москвофільскою молодїжию, адреса недовіря для п. Вахнянина, а остатними часами ріжниця думок поміж старшими радикалами а молодшими, котра по справедливости могла обурити редактора *Народа*.

Таких обявів думок молодїжи, в котрих видко передовсїм полїтичні моменти, можна-б призбирати більше. Всї они — як з наслїдків видко — не були щасливі. „Академичне Братство“ нїколи не стояло так лихо, як остатними роками по роздїлї з „Ватрою“; примиренє

---

4)

ПОНАД ДНІСТРОМ.

НОВЕЛЯ.

Написала

ЕВГЕНІЯ ЯРОШИНЬСКА.

—о—

(Дальше.)

В недїлю по полудни приїхав Галицкий і забрав Ореста з собою. Їдучи живо молоді хлопцї не счули ся, як стали коло перевозу. Перевізши ся треба було їхати в лїс, де мешкали родичі Емілїї. Лїсничівка стояла на маленькім узгірю серед лїса й мала дуже принадний вид. Цїле обійстє обведене було живим плотом, з помежи зелених дерев білїлись чисто вимащені стїни гарного дому, поза котрим тягнув ся великий огород.

В'їхавших в браму паничів стрінули собаки страшним дзявкотом. На їх лайку вибігли з хати Емілїя з Галею, а увидївши прибувших усьміхнулись до них весело. Орестови припала дуже до серця сеся лїсна оселя, мовби навмисне сотворена для тихого, спокійного, нїякими бурями незаколоченого житя. І в комнатах віяло тим благим спокоєм, воздух здавав ся пересичений лїсними казками та мріями.

Домашні привитали прибувших дуже сердечно. Сїльскі люди, відособлені від сьвіта, радї кождому, хто до них навідає ся, они сподївають ся почути від него щось нового, цїкавого та розірвати ся тим хоть на короткий час.

Зараз з'явила ся на столї перекуска. Домашні просили гостий угощати ся, тай самі з ними трактували ся. Орест все чекав, чи не скаже хто що про Марию, але якось нїкому се до голови не приходило. Галицкий знаючи, що він лиш задля неї приїхав, сказав:

— Що би то було, як би ми нинї пішли до вуйка?

— Мария просила нас до себе — відповіла Галя — отже коли хочете, то підемо.

Ідучи лїсом поруч з Радоским упоював ся Орест запахом лїсної трави, милував ся приємним воздухом, тїшив ся щебетанєм птиць. Він сам не знав, що з ним дїєсь, нїколи ще не була єго душа в такім настрою як нинї. Веселий, проворний з роду, дивив ся тепер якось сумно перед себе, попадаючи лиш від часу до часу в незвичайну веселість. Якісь хаотичні мисли снувались єму по голові, сушили серце, розбурювали кров. Він сам з себе сьміяв ся, що видївши два рази цїлком чужу собі дївчину, так дуже нею займив ся, але іронїя нїчого єму не помагала. Противно, він мучив сам себе і вимальовав собі принятє зі сторони Марії в як найгірший спосіб. Єму здавало ся, що она прийме єго гордо, студено, що навіть не буде на него дивити ся. Сеся думка непокоїла єго дуже, він рад був стати вже раз на місци і переконати ся о правдї своїх здогадів. От уже й сповнилось єго бажанє і він став перед тою, о котрій через цїлу дорогу думав. З невимовно милим усьміхом подала она єму руку; видко було, що тїшить ся єго приходом. Привитавши ся весело з всїма, попросила Мария гостий до гостинної, та ледви они там посїдали, як через хвильку показала ся в дверех добродїйка Горецка з Ольгою й Денисом.

Орест зробив при їх видї квасну міну, а они побачивши єго, й собі поквасніли, але зараз Ольга солодко усьміхнула ся, а Денис подав Орестови нїби дуже сердечно руку.

Через прихід Горецких всї немов збентежили ся, нїхто не починав загальної бесїди, лиш панї Горецка запитала Радоску про здоровлє й обі зачали якось млаво розмовляти про господарство. Денис займив ся виключно Орестом, засипуючи єго множеством питань, на котрі так заскочений хлопець мусїв відповідати. Він пізнав добре намір Дениса, котрий хотїв єго розмові з Мариєю запобігти, але був на тілько розважний, що не нетерпеливив ся, лише поважно відповідав на слова заздрісного семинариста.

Мария сидїла задумана на стільци; часом лиш докинула яке слово до розмови Галицкого з Емілїєю. Радоский пішов з Лїсковским обглядати пасїку, доматорка була занята в кухни. Орест не міг увільнити ся від свого мучителя, бо не було кому перервати їх розмову. Аж за добру хвилю, коли Орестова нетерпеливість почала вичерпувати ся, увійшла доматорка й запросила гостий до другої комнати на підвечірок. Орест уважав, щоби заняти місце коло Марії, а тут як на лихо сїв Денис з єї правого боку. О щирій розмові не можна було й подумати, Орест навіть не питав ся єї, чи читала она принесені ним книжки. Се питанє хотїв він їй на самотї завдати, щоби почути

K.K. ZEITUNGS STEMPEL

з москвофільскою молодїжию для демонстрациї сьвідчило о незвичайно сумнім факті, що народовска молодїж готова була жертвувати і свої народні пересьвідченя для безхосенної демонстрациї; а неузнаване досьвіду старших радикалів молодими ослабило зовсїм ту будь-що-будь живу партию. Не маючи спроможности брати діяльну участь в полїтицї молодїж тратила незвичайно богато сили і енерґії на те тілько, щоб доказати свою молоду горячу вдачу і недосьвідність.

Що полїтичні мотиви у поступках академичної молодїжи не повинні грати перворядну ролю, зрозуміли се вже тепер товариства львівскі „Академичне Братство“ і „Ватра“, котрі — як знаємо — вже від року носять ся з думкою злучити ся знов разом і — як сподїваємо ся — злучать ся певно разом небавом. Академичні товариства мають і так надто широке поле до діяльности, щоби мусїли задля полїтики розбивати ся.

„Ба! — скажуть нам молоді — як же-ж набрати сего досьвіду, коли нам не даєте права мішати ся в полїтику?“ Єсть і на те відповідь.

Перше всього, хоч би й признати молодим се право, то їх фахові занятя, а дуже часто і зарібки на удержане, не дають їм поважно заняти ся цїлим рухом полїтичним не тілько в Европі, але хоч би й у нас. З ґімназиї не могли винести змислу до полїтики; час унїверситетский держить їх в однім місци і не дає їм пізнати докладно людий і ширшого житя; інформациї студентів — о скілько старші не старають ся, щоб они були добрі, — звичайно дуже скупі і невірні; сам молодий вік, зложений з симпатий і антипатий, дуже часто засліплює чоловіка, не дає єму приглянути ся справі холодно і розважно. Отже хоч би й признати молодим право мішати ся в полїтику, они самі не могли-б нїчого вдїяти, а коли-б і вдїяли що, то дуже часто прийшлось би їм пізнїйше того жалувати.

Интересувати ся полїтикою, збирати собі ріжні відомости, ґрупувати їх, обдумувати, перечищувати, — а вести полїтику, то понятя дуже відмінні. До першого обовязані молоді, до другого старші. Нїхто не відмавляє молодим права интересувати ся полїтикою; навпаки, не лиш они самі а й старші повинні молодших обзнакомлювати з нею. Нїхто розумний не жадає, щоби пориви і бажаня молодїжи не сягали дальше, як у старших — адже молодїж то будуччина! — але коли нїяким чином студент не перескочить зі свого молодечого віку в дозрілий, тілько мусить пережити молоді лїта зі всїми їх радостями і смутками, — коли він сам знає, хоч в теориї, що людскі думки зміняють ся і що більша штука поміж коршмами ходити та не впити ся, нїж на пустини, більша штука поміж людьми до ладу жити, нїж здалека проповідувати їм, як треба жити, коли те все єсть фактом, то молодий чоловік повинен учити ся лучити теперішність з будуччиною без широкої провалини між ними. Може не годити ся зі старшими, але, коли не годить ся, повинен питати не серця, тілько розуму, чому не годить ся, повинен збирати досьвіди і аж тодї повести справу лучше як старші.

Молодїж академична, роз'їжджаючись по селах підчас сьвят і ферий, нераз мимоволї стає ширителькою такої або сякої опінїї. Єї запал молодечий зискує собі серця слухаючих і она тим самим витворює такий або сякій настрій в суспільности. Яка-ж отвічальність лежить на молодих людях, коли они звичайним своїм рішучим виступом засуджують нераз на смерть справу, котра повинна жити, і противно піддержують думки і справи, негідні житя!

Коли ми порушили сю, для нашої молодїжи так дражливу а важну справу, то не в тій цїли, щоб менторувати, але — вважаючи молодїж нашою надією на будуччину, тремтячи о ию, — ми бажали тілько звернути увагу на правду слів ґр. Кільмансеґа. Легко висьміяти таку або сяку думку старших, але вже по десяти лїтах сьвідомого житя і досьвіду дійти до такої самої думки — як же то дивно, хоч так дуже природно!

Письма з Відня.

(Буджетова дебата. Справа цілейска. Трете читане буджету. Промова пос. Вахнянина.)

Відень, 8. липня 1895.

Розправи буджетові продовжають ся в палатї посольскій з більшим як коли-небудь иньшим часом спокоєм. Покінчено вже ґенеральну розправу, мінїстерство справ внутрішних і оборони краєвої. а нинї веде ся розправа над мінїстерством просьвіти. Бесїдники підносять лиш поодинокі потреби своїх країв; полїтичної прекраски в річах дуже мало. Буря постане имовірно аж при рубрицї о середні школи, при позициї цілейскій, то значить ві второк і середу. На разї записалось против тої позициї 18 послів, за 13 послів, межи ними пос. Вахнянин. О скілько можна ворожити, то позиция цілейска перейде. Єї піддержать всї Славяне без виїмки і частини послів консервативних. Вже нинї орґанїзують ся табори національні та телеґрафічною дорогою скликують ся з всїх сторін до голосованя на середу рано.

Притім повстає питане, чи буджет перейде в третім читаню? Комбінация представляє ся такою. За буджетом будуть голосувати: Поляки (57), Клюб руский (5), пос. Романчук (1), Клюб Коронїного (10), Хорвата з Словінцями (15) і частина клюбу ґр. Гогенварта (на 54 послів — 30); разом — наколи би всї були присутні — 118 послів. Против буджету будуть голосувати напевно: молодо-Чехи з засади (37), Моравяни (8), націонали нїмецкі (17), антисеміти (11), частина клюбу Гогенварта під проводом кн. Лїхтенштайна (20) і цїла лїберальна лївиця (107) задля справи цілейскої — разом 200 послів. Становище диких невідоме. Але можна предвиджувати, що буджет в третім читаню упаде. Тогдї нема другого виходу, як розвязане ради державної, хиба що лївиця вийде з салї, а сторонники кн. Лїхтенштайна трохи усмирять ся.

від неї сьмілу відповідь. Денис старав ся бути дуже забавним, оповідав сьмішні анекдоти, з котрих єго мати й сестра найбільше сьміяли ся, хоч чули їх може в десяте. Бачучи єго забіги коло Мариї, Орест сидїв мовчки з сумним виразом лиця.

Мариї впала єго мовчаливість в очи.

— Що вам, що ви нараз так замовкли? — сказала до него.

— На що я маю також говорити, коли пан Горецкий бавить так добре цїле товариство? Чи не досить єго бесїди? — відказав Орест.

— Ой правда, що досить — сказала дївчина тихо, щоби Денис не чув.

Єї слова повернули Орестови добрий гумор, він побачив, що зі сторони Дениса не грозить єму нїяка небезпечність.

По підвечірку порадила Ольга, щоби для вправи на Емілїїне весїлє трохи потанцювати, й зараз таки звернула ся з солодким усьміхом до Мариї:

— Знаєш що, Мариє, тобі яко домашній пристоїть грати на Clavier-і, аби твої гостї забавляли ся, а потім, як котра від нас добре змучить ся, то займе твій Platz, а ти будеш танцювати.

Мария вчинила зараз єї волю; Орест подивив ся злістно на Ольгу, котра думала, що він єї перший в танець возьме, і пішов просто до доматорки просячи єї о першу туру вальса. Она відказувала ся, але на усильні просьби Ореста обкрутила ся з ним кілька разів по салї. Подякувавши Лїсковскій, пішов Орест до панї Радоскої. Добродійку Горецку мало приміха не взяла; она сподївалась, що він певне тепер єї буде просити в танець, а тут він звернув ся до лїсничої. Мовчки затиснула губи — такої імпертиненциї, як она се називала, ще нїколи не видала, бо хто таке бачив, щоби лїснича була перша від добродійки.

Орест прийшов і до неї, просити до танцю, але она гордо відказала ся. Потанцювавши ще з декотрими паннами, Орест сїв коло граючої Мариї і не думав вже більше танцювати, ало Денис прибіг до него і каже:

— Чому ви не танцюєте? От дами сидять; ви чей тими кількома турами не втомили ся?

Хоч-не-хоч мусїв Орест дальше танцювати. Мария все грала, нїхто не увільняв єї. Орест попросив Галю грати, сказав, що рад би з Мариєю потанцювати. Галя послухала єго і він обнявши тонкий стан дївчини пустив ся з нею в танець. Нїколи ще не танцював з такою охотою; єго ноги ледви дотикали землї; єму здавало ся, що летить в далекі-далекі сторони, повні щастя і любови. Очи єго блищали щастєм. Денис дивив ся на него і скреготав зубами з задрости.

Переставши танцювати Орест не міг довше в хатї витримати, єго душила хатня задуха. Тайком висунув ся на двір, пішов до саду, сїв там на лавку й оперши голову об дерево, глубоко задумав ся. Єму було чогось важко на души; він майже жалував свого знакомства з Мариєю, подумавши, як глубоко вже закоренила ся в єго серцю любов до неї. А як она єго не схоче любити? Він чув, що се зробило би єго на довгий предовгий час нещасливим. Єму жаль стало того часу, коли жив ще свобідно і знав одну лиш любов, любов до свого бідного народу. Тота любов до народу не погасла, правда, в єго серцю, але побіч пристрастної любови до дївчини, сховала ся десь у послїдний куточок серця, щоби, коли дївоча любов покаже ся здрадливою, запалати могучим огнем, красою, нїжностию, безкористностию, заняти цїле серце й недопускати вже другого ідеалу до него. Орест не знав, що з ним дїє ся, дивним здавав ся єму той горячковий неспокій, який опанував цїлою єго душею. Але бороти ся против него не міг і не хотїв молодий хлопець; він здав ся на волю свого чутя і чекав, куди оно єго заведе.

— Де ви подїли ся, пане Мартинів? — обізвав ся Галицкий туй обіч него. — Дами страх без вас нудять ся, а ви сидите тут спокійно й фільозофуєте!

(Дальше буде.)

Відень, 8. липня 1895.

При міністерстві віроісповідань промовляв нині в імени клюбу руского пос. Вахнянин. Бесідник порушив слідуючі справи, дотикаючі положеня гр. кат. церкви і духовеньства руского в Галичині. Він звернув увагу правительства на недодержане приречень, зроблених що-до висиланя питомців руских для дальшого образованя на університети заграничні, именно до Риму, за ціну знесеної перед двома роками центральної семинариї у Відни; як і ту обставину, що доси ще не пороблено ніяких рішучих кроків із сторони правительства, що-б засновати в трех епархіях руских Галичини три семинариї духовні з відповідним вивінованем. Відтак порушив бесідник занедбану справу реґуляциї дотациї клира католицкого взагалі; проєкт такої реґуляциї виробило вправді міністерство просьвіти вже перед двома роками, але еляборат залягає в міністерстві фінансів, а тут материяльне положене духовеньства з кождим роком погіршає ся в міру як упадає рільництво, з чого духовеньство бере добру половину своїх доходів. Пос. Вахнянин повторив відтак давнійше домагане руского клюбу, щоби духовеньство свою плату побирало з гори; підніс аномалії, які діють ся через проволікане обсаджувань вакантних місць в капітулах; упімнув ся о будову палати епископскої в Перемишли і домагав ся виданя розпорядженя міністерства цілого до поодиноких дікастерий краєвих що-до сумного прояву непошанованя сьвят руских через поодиноких урядників в всхідній Галичині.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 10. липня 1895. р.

Іменованя. Управитель міністерства просьвіти іменував професорів ґімназияльних: Івана Кравчика у Львові — звільняючи его від візитованя шкіл в Живци, — Феликса Урбаньского в Золочеві, Володисл. Леха в Станіславові, учителя Йос. Загродского в Тернополи дійстними інспекторами шкіл в осьмій ранзі. — Дальше іменував управитель міністерства просьвіти тимчасовими повітовими інспекторами шкіл в девятій ранзі: учителя школи народної в Мостисках Генрика Бромильского для Гусятина, Михайла Мошоро в Раві для Товмача, управителя школи на Знесіню під Львовом Володимира Вишошиньского для Перемишлян, греко-катол. катихита при школі ім. Ядвиги у Львові о. Василя Навроцкого для Долини. Вкінци іменував учителя краєвої школи рільничої в Черниховї Кар. Трохановского дійстним учителем реальної школи в Станіславові. — Євсіґній Іванович, надпоручник краєвої оборони в пенсиї, іменований урядником зелізниць державних в Станіславові.

Відзначеня. Є. В. Цісар надав постановою з дня 27. червня с. р. ад'юнктови судовому в Тернополи, Петрови Целевичеви, при нагоді его перенесеня на пенсию, титул і характер секретаря ради. — Цісар надав надінжинерови Дамянови Опатовичеви при нагоді перенесеня его на власне прошене в стан сталого супочинку, в признаню его заслуг, титул і характер радника будівництва.

Депутация учителів кіцманьского повіта під проводом надучителя з Брідка, Івана Ярошиньского, була дня 5. с. м. в о. Александра Майковского, заступника інспектора кіцманьского повіта, щоби ему скласти щиру подяку за его ревну і безсторонну діяльність яко заступника інспектора і опіку учителями. Заразом висказала депутация, в склад котрої входили звиш 40 учителів, свій щирий жаль по причині напасти Gazet-и Polsk-ої, котра на підставі сплетні кинула підозріне на о. Майковского, що він не справедливий супротив Поляків.

Конкурси. Розписані конкурси на посади з рускою викладовою мовою: молодшого учителя в Добринівцях, Раранчу, учителя і молодшого учителя в Старих і Нових Мамаївцях, і в Топорівцях; з рускою і волоскою мовою викладовою: молодшого учителя в Чагрі, Чернавці, Кучурові великім (Сьв. Деметрі) і Михальчу; з рускою, волоскою і німецкою мовою викладовою посади учителя і молодшого учителя в Молодії. Речинець до 28-го липня с. р.

Чарівниця. В Загребі відбув ся перед кількома днями такий процес: Впроводили в салю пристойну женщину, а враз з нею незугарного хлопа, з дурним, а навіть диким виразом лиця і лінивими рухами. Она его оскаржила о обиду чести і обмову, бо розповідав, що она чарівниця, що замавляє коні і корови, а навіть їздить на мітлї. Обжалований признав ся до обмови, бо — як каже — все бачив власними очима. Одного вечера побачив бабу а з нею ще девять иньших чарівниць, як їхали на мітлах. Побачивши его, перемінили ся в безроги, перевернули его в рів і він потовк ся тяжко. Дармо судия накланяв обжалованого, щоби він відступив від свого твердженя; хлоп покликав ся ще на сьвідків. Отже трибунал відложив справу на пізнійше, щоби переслухати сьвідків в надії, що они обжалованому докажуть неправду.

В бурсі учительскій в Тернополи буде з початком року шкільного 1895/6 опорожнених 60 місць. Подання з сьвідоцтвом з послідного півроку і з декларацією, яку квоту зобовязують ся родичі доплачувати до удержаня сина, мають вноситись до 24-го липня с. р. на руку заряду бурси в Тернополи при ул. Стрілецкий ч. 1140.

Вибух ґазу. Минувшого тижня в пятницю лучила ся в маґазині купця Махайского при Ягайлоньскій улици у Львові нещасна пригода, викликана неосторожностию слюсаря Н. Іваницкого з ґазового заведеня. Купець зажадав, щоби з ґазового заведеня прислано ему чоловіка, котрий оглянув би рури ґазові. Вислано Іваницкого, а сей війшовши до маґазину, засьвітив сірник, хоч чув в воздусї ґаз. Зараз наступила експльозия і Іваницкого та суб'єкта, що за ним ішов, страшне попарило, так, що обох треба було відставити до шпиталя.

Конкурс. Виділ Руского товариства педаґоґічного у Львові (улиця Академічна ч. 8) розписує сим конкурс на приняте учеників до „Інститута під покровом сьв. О. Николая на рік шкільний 1895/6-ий.

Приймати ся будуть ученики середних шкіл, сини членів Руского товариства педаґоґічного. До подання долучити треба: 1) метрику хрещеня ученика; 2) сьвідоцтво шкільне з послідних двох курсів; 3) декларацию що-до місячної заплати, котра виносить 20 злр.; 4) 1 злр. на видатки кореспонденцийні; 5) хто не єсть членом Руского товариства педаґоґічного, 1 злр. на вписове і вкладку річну до того товариства.

Всякі подання адресувати треба до виділу Руского товариства педаґоґічного у Львові ул. Академічна ч. 8 на руки члена виділу Костя Паньковкого. Остаточна умова заключить ся по принятю кандидата, а причини неприняття виділ не єсть обовязаний подавати.

В склад комітету занимаючого ся веденем діл Інститута входить: сов. о. Алекс. Тороньский яко голова, проф. Ісидор Громницкий, др. Антін Хомин, др. Стефан Федак, о. Іван Чапельский і Кость Паньківский яко настоятель і секретар комітету. Інститут дає своїм вихованкам: а) мешкане, харч, опал, сьвітло, послугу, пране за малою доплатою; б) доставляє їм — о скілько на се дозволять фонди — книжок і приборів шкільних; в) управляє їх вихованем, стараєсь о добре домашне і товариске поведене; г) улекшує їм науку шкільну і наглядає еї під доглядом домашних сталих директорів; д) доставляє вихованкам нагоду прибрати иньших відомостий, теоретичних і практичних. Час вносити подання о приняте визначує ся до дня 15. н. ст. серпня 1895.

Новий канал. Справу полученя Чорного моря з морем балтийским тепер з нагоди отвореня північного каналу наново порушено. Плян того полученя вже від довшого часу знаходить ся в російскім міністерстві комунікациї і — як довідують ся „Новости" — будуть тепер его студіовати. Кінцевими стациями (точками) каналу мають бути: Вітебск над Двиною Західною і Оршою над Дніпром. Приготовляючі роботи повірено урядови комунікацийному під начальством інжинера Семйонова. В роботах возьме участь також кілька студентів з висшого курсу інститута інжинерів комунікациї.

Нехотячи скупали ся. В Брістол, місті американьскім, приглядали ся 600 осіб з мосту маневрам двох пароходів. Відразу міст завалив ся і всї люди впали у воду. На щастє лише 40 з них потовкло ся, а решта вернула мокра домів.

На „Народний Дім в Чернівцях" від січня 1895 р. зложили: Адр. Соневицкий, нотар в Станівцях 10 злр., Іл. Ілюк, учит. в Руспебоулї 1 злр., в домі о. крилошанина Костецкого на Йордан 13 злр. 50 кр., Матковский, касиер міский, 1 злр., Розенфельд, ад'юнкт суд., 50 кр., Брукер, канцеліст, 50 кр., Олекс. Крижановский, ґазда в Путилові 25 злр., Демитро Падура, учитель, 1 злр. 20 кр.; Андр. Зугаєвич, надучит. в Заставні 1 злр., Бенсдорф, асист. почт., 1 злр., Дрогомирецкий, нотар в Кімполунзї, 5 злр., посли соймові зложили 105 злр., а то: Абрагамович 10 злр., Кохановский із Ставчан 10 злр., Кохановский, бурмістер Черновець, 10 злр., др. Стефанович 10 злр., Єрот. Пігуляк 10 злр., др. Смаль-Стоцкий 10 злр., д-р. Ротт 10 злр., Ціргофер 5 злр., ректор Гандль 5 злр., Кон 5 злр., Тіттінґер 5 злр. совіт. Помпе 3 злр., Гібш 2 злр.; Падура учит. зібрав в Кіцмани при учит. конференциї 3 злр. 20½ кр., Орза учит. з Лужан 50 кр., Андрюк, учит. в Іспасї зібрав при учит. конференциї в Вижниці 23 злр. На те зложили ся: Іван Крилатий, надучитель в Мігові, 1 злр. 50 кр.; по 1 злр.: Ілярий Стратийчук, ц. к. інспектор в Кіцмани, Василь Андрієвич, надучитель в Старонци-Путилові, і учителї: Пилип Андрюк з Іспаса, Василь Завадюк з Багнів, Василь Чаховский з Устя-Путилова; по 70 кр. учителї: Гишка з Меґи і Михайло Лупул з Торак; Лев Маковієвич, учитель в Іспасї, 60 кр.; панна Наталка Шкурган, учителька в Лукавци, 55 кр.; по 50 кр. надучителї Фердинанд Швайцер з Вижниці, Петро Тимкович з Вашківців, Кость Шербановский з Лукавець, Михайло Понич з Бергомету, Дмитро Кейван з Вилавча, Василь Стефюк з Руского Банилова, Іван Велигорский з Мілієва, Кость Цурканович з Корапчева, учителька панна Евгенія Попович, з Вилавча, учителї: Зиґмунд Шольц і Володислав Кукелка з Руского Банилова, Макарий Тотоєскул з Іспаса, Касиян Альбота з Плоски, Іля Миронко з Замістя, Гиполит Влад з Довгополя, Бернгард Рубіш, Щупак, Дутка і Омелян Кукелка з Вашківців, Тодор Чернецкий з Серґіїв, Осип Стрембковский з Стебнів, Балошескул з Дихтенців, Евген Годованьский з Вижниці, Денис Цурканович з Мігови, Валіца з Александерсдорфу і Осип Лучиньский з Підзахарича; по 30 кр. учителї С. Бухгольц з Лукавця, Степан Семенюк з Чорногуз і Дмитро Никифорян з Росток; панна Хаєс, учителька в Бергометї, 10 кр., а п. Остапович 5 кр. — За сї дари складає виділ Народного Дому в Чернівцях сердечну подяку. — Сидір Винницкий, голова. Др. Стефан Смаль-Стоцкий, касиер.

Обман змислів. Француска ґазета La Nature доносить, що професор Флірноя в Парижи дійшов недавно до дуже цікавих вислідів. Відома річ, що дві річи рівної ваги, але не однакового розміру, при піднесеню їх не здають ся рівними. Отже проф. Флірноа вишукав десять річий, котрі служать до щоденного уживаня, рівної ваги, але в розмірі дуже ріжнять ся. Найбільша була порожна коробка (два кубічні дециметри) найменьша річ, то було — етуі, наповнене оловом (десять кубічних цм.) Закликавши 50 осіб, казав їм міряти тягар. Передовсім вільно було їм ті річи підносити і тримати як хто хотів. З пятьдесять осіб згадала лише одна, що річи суть рівної ваги, а 49 осіб подавали ріжні ваги. В більшости випадків (42 рази) уважали пусту коробку, отже річ найбільшу розміром, за найлекшу, а маленьке етуі з оловом (45 разів) за найтяжше; отже думали, що чим меньша річ розміром, тим она тяжша. При другій пробі вільно було ті річи підіймати лише за присилену нитку, а дотикати ся їх не можна було. Але й тут результат був подібний, бо 31 осіб подавали ріжні ваги, уважаючи все ще

меньші річи тяжшими. Сей обман очий щезає коли річ підносить ся з замкненими очима, а вертає назад, коли оглядає ся або дотикає ся тої річи. Що більше, сей обман не щезає ані у старших ані у молодших, хоч їм скаже ся, що річи мають рівну вату.

Поєдинок міністра з вояком. У французкій палаті послів були в послідних часах дуже прикрі сцени і задля сварні прийшло між міністром Ґадо а депутованим Мірман до поєдинку. Ґадом котрий в поєдинку побідив, є чоловіком старшим з сивою бородою; Мірман числить 30 літ. Ґадо щоби міг поєдинкувати ся. зложив на час гідність міністра; в протоколі поєдинку записано его яко сенатора, а Мірмана яко депутованого. Мірман виступив в поєдинку в військовім мундурі. Дехто домагав ся укараня его за то, що поєдинкував ся не просячи своїх настоятелів о позволенє. Богато денників приписують сему поєдинкови характер анархістичний і твердять, що з огляду на карність військову не належало допустити до поєдинку між членом правительства а вояком, бо тепер міг би Мірман визвати на поєдинокі, міністра війни, свого найстаршого наставника.

ТЕЛЕҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Відень, 10. липня. Супротив виводів Grazer Tagblatt-у, котра взиває до участи в зборах для протесту против имовірного ухваленя цілейскої позициї в буджеті, констатує журнал Presse, що теперішне правительство знайшло при перенятю уряду вже передискутований буджет, котрого змінити по мисли політичних партий не пристоїть єму яко урядничому міністерству. Кабінет старає ся всї узасаднені і справедливі жаданя всїх націй сповняти. Що-до цілейского питаня специяльно, то теперішне правительство яко урядниче міністерство, не може задля своєї задачі занимати ся такими високо політичними питанями. Ухвалене буджету буде вотумом довіря для держави і єї потреб.

Білгород, 10. липня. Ґарашанін іменований президентом скупштини, а Райович его заступником.

Софія, 10. липня. Після телеґрами Тодорова запевняв князь Лобанов болгарску депутацию, що Росия завсїгди сприяла Болгариї, хоч в послідних часах дипльоматичні зносини були застановлені.

Передплатників, котрі в доручуваню „Буковини“ добачать якусь неправильність або котрим не достає якого числа, просимо се зараз подавати нам до відомости. Рекламация бракуючих чисел увільнена від оплати порта.

ҐІМНАЗИСТ-РУСИН,

— укінчивший VII. клясу ґімназияльну, —

шукає

приватної лекциї

на село або й в місті.

Ласкаві зголошеня надсилати до нашої редакциї.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, улиця Академічна ч. 8,

продає слідуючі книжки:

	зр.	кр.
Юрій Федькович. Повісти і оповіданя	—	20
Михайло Старицкий. В темряві, драма	—	20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр., ч. III	—	80
— Книга казок, поезиї часть II.	—	60
— Під хмарним небом, поезиї ч. I.	1	—
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр. з пересилкою	5	—
— Кобзар для дітий	—	20
Мих. Коцюбиньский. „Хо“, оповідане	—	10
Левенко. Пани і люди, повість	—	80
— Салдатский розрух	—	10
Герінґ-Герасимович. Що то є господарність	—	20
Осип Маковей. Поезиї	—	20
— „Оферма“ — новеля	—	10
К. Т. Подоленко. За громаду, хроніка	—	20
Іван Франко. Жіноча неволя в руских пісьнях народних	—	35
— Без праці, оповідане	—	20
— Лис Микита Ґетого	—	50
— Украдене щастє, драма	—	30
Уманець і Спілка. Словар російско-україньский ч. I. і II. по	2	50
І. Баштовий. Україньство на літерат. позвах з Московщиною	—	50
Ом. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	—	35
Вас. Ріленько. „Іфіґенія в Тавриді“, драма	—	30
Записки Товариства імени Шевченка ч. I., II., III., IV. і V. по	1	20
— Кенан. Сибір ч. I. II.	1	20
Кирило Студиньский. Лїрники, студия	—	20
— Пересторога	1	—
Василь Щурат. Пісня про Роляндa	—	50
Леся Українка і Макс. Ставиньский. Книга пісень Г. Гейне	—	80
— На крилах пісень, збірник поезий	—	60
Павло Граб. Збірник поезий ч. I.	—	20
— З чужого поля, переклади ч. I.	—	20
Др. Огоновский: Історня рускої літератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр, а том I.	3	—
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1	50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. 1.	1	—
— Чорна Рада, повість	—	80
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя	—	30
— Сьвітогляд україньского народа	—	30
— Кайдашева сїмя, повість	—	50
— Навіжена, повість	—	20
— Над чорним морем, повість	—	90
— Хмари, повість	1	50
— Причепа, повість	1	50
— Микола Джеря, повість	—	80
— Поміж ворогами	—	50
— Попались	—	10

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічи в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улиця Академічна, ч. 8.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складі:

„ІЛЮСТРОВАНУ БІБЛІОТЕКУ“

для молодіжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892 1893., 1894., по **1** зл. **20** кр. за рочник, а всї **9** разом за **9** зр.

З пересилкою почтовою 9 зр. 30 кр.

Чума горілчана.

Сумна історня для пересторога і науки бідним і богатим, старим і молодим переповів і тверезим руским читальникам присьвятив **Омелян Попович.** Книжка ся має **80** сторін і коштує **20** кр., почтою **25** кр.

ВИЙШОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, обіймаючий 640 сторін друку, найповнїйший зі всїх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, іменно: а) з Вечерні. б) з Повечерниці малої, в) з Повечерниці великої, г) з Утрені, д) Літурґія сьв. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часї сьв. Літурґії. III. Тайни покаяня і пресьв. Евхаристиї. IV. Молитви для різного віку, стану і в різних потребах V. Молитви в часї великого посту. VI. Молитви на празники а) Господскі, б) Богородичні, в) Сьвятих VII.) Молитви сполучені з відпустами, VIII.) Акафист до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородиці в) сьв. Отця Николая. IX.) Молебен до пресьв. Богородиці. X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господскі, Богородичні і Сьвятих, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і иньші пісні церковні. XII) Місяцослов цїлого року.

Сей молитвенник дістати можна **в канцеляриї товариства „Просьвіта“ і в книгарні Ставропиґійскій і перепл. заведеню Мих. Спожарского** по таких цїнах:

1) Молитвенник брошурований	— зр.	70 кр.
2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками	— „	90 „
3) оправлений цїлов полотно з золоченями і відтисками	1 „	10 „
4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів	1 „	30 „
5) оправлений на-пів в шкіру з золоченями і відтисками	1 „	10 „
6) оправлений цїло в шкіру з золоченями і відтисками	1 „	60 „
7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів	1 „	80 „

Замовляючі поодиноко Молитвенники зволять присилати на оплату почти 20 кр.

Альбум заслужених Русинів.

Цїна 70 кр.

СИЛА КНИЖКИ

або

о просвіті народній.

Під таким заголовком вийшла брошура в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Пігуляком.

Цїна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакциї »Буковини«.

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей.

З друкарні Г. Чоппа.